

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Gäller 2025-09-30 – 2026-09-29

Djurmo Förskola

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Varför Plan mot diskriminering och kränkande behandling?	3
Främja, förebygga och åtgärda:	3
Enhetens vision, ansvar samt delaktighet: Djurmo Förskola	4
Kommunens övergripande rutiner och åtgärder vid misstänkta kränkningar:	5
Upptäcka, anmäla, utreda och dokumentera:	5
Utvärdering och analys av föregående års plan mot diskriminering och kränkande behandling:	6
Utvärdering och analys av föregående års kartläggningar och sammanställningar:	6
Främjande insatser:	7
Förebyggande åtgärder:	8
Prioriterade mål detta läsår:	9
Till dig som vårdnadshavare:	9
Till dig som barn/elev:	9
Barn/elever och vårdnadshavares delaktighet:	9
Begrepp:	10
Diskrimineringsgrunderna:	11

VARFÖR PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING?

Enligt Skolverket och gällande lagstiftning: skollagen¹ och Diskrimineringslagen², ska huvudmannen årligen se till att det upprättas planer mot kränkande behandling, en för varje enskild verksamhet. Syftet med planen är att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska vara ”levande” i den meningen att den ständigt ska vara aktuell i verksamhetens dagliga arbete. Planen ska enligt Skolverkets rekommendationer innehålla:

- en översikt över de mål som verksamheten har satt upp för det förebyggande arbetet
- en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkningar
- en redovisning av vilka åtgärder verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året
- en redovisning av hur åtgärderna i den föregående årsplanen har genomförts.

I planerna ska det anges vem som är ansvarig för att respektive åtgärd genomförs, samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Detta är enhetens plan för detta läsår.

FRÄMJA, FÖREBYGGA OCH ÅTGÄRDA:

Vi arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande. Det är olika arbetssätt som ser till att alla barn/elever har en trygg vardag fri från kränkande behandling och diskriminering. De olika arbetssätten innebär:

- Främjande arbete handlar till exempel om att arbeta för att alla barn och elever är lika mycket värda, att vi bemöter varandra på ett trevligt och respektfullt sätt och att alla som deltar i verksamheten är inkluderade. Verksamheten identifierar och stärker de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Det främjande arbetet genomförs oavsett om det finns aktuella problem eller inte och riktar sig till alla barn/elever.
- Förebyggande arbete handlar om att hitta och förhindra risker för utsatthet, exempelvis platser eller situationer utomhus, vid skåpen och omklädningsrum. Arbetet utgår från konkreta behov eller riskområden som verksamheten har upptäckt eller synliggjort vid kartläggning.
- Åtgärdande arbete handlar om att agera: stoppa, utreda och åtgärda då barn/elever beter sig på ett sätt som får någon att bli ledsen eller må dåligt. Barn/elever ska veta att de ska vända sig till en vuxen för att få hjälp.

¹ [Skollag \(2010:800\) | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#) Främst kap 6.

² [Diskrimineringslag \(2008:567\) | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#)

ENHETENS VISION, ANSVAR SAMT DELAKTIGHET: DJURMO FÖRSKOLA

På vår förskola ska både barn och vuxna kunna känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt.

Verksamheter som omfattas av planen:

- Djurmo förskola, avdelningarna Blå, Grön, Gul och Röd

Ansvarig för planen:

- Rektor i samarbete med personalen på förskolan.

Barns delaktighet:

- Samtal och diskussioner i samlingar utifrån barnens ålder och mognadsnivå.
- Diskuterar och reflekterar kring situationer som uppstår i vardagen.

Vårdnadshavares delaktighet:

- Information till vårdnadshavarna var de kan hitta planen, både digitalt och i pappersform.
- Information på Vklass där vi uppmanar vårdnadshavarna att läsa och tycka till om planen som kommer att finnas på Gagnefs hemsida under Djurmo förskola, samt ett läsexemplar i hallen på varje avdelning.
- Pedagogerna är lyhörda för vårdnadshavarnas frågor och tankar kring deras barn i vardagssituationer på förskolan.

Personalens delaktighet:

- Samtal och diskussioner i samlingar
- Diskuterar och reflekterar kring situationer som uppstår i vardagen.
- Pedagogerna förbereder barnen vid eventuella riskfyllda situationer/utflykter samt gör en riskbedömning.
- Pedagogerna utvärderar och reviderar planen samt sätter nya prioriterade mål för nästkommande läsår.

Förankring av planen:

- Rektor tillsammans med pedagoger ansvarar för att vårdnadshavare samt övriga kommunanställda, som kommer i kontakt med barnen, känner till förskolans plan.
- Att förankra arbetet med visionen hos barnen är pedagogernas ansvar.

KOMMUNENS ÖVERGRIPANDE RUTINER OCH ÅTGÄRDER VID MISSTÄNKTA KRÄNKNINGAR:

- All personal ska villkorslöst, utan dröjsmål, vid misstanke om att barn/elev blivit kränkt anmäla detta till respektive chef/rektor.
- Anmälan görs digitalt via [KBI/Draftit](#). (Digitalt ärendehanteringssystem för att utreda diskriminering och kränkande behandling.)
- Rektor ansvarar för att ärendet utreds omgående via Draftit.
- Rektor gör en anmälan till huvudmannen via Draftit.
- Barn och utbildningsförvaltningen redovisar kontinuerligt antal fall av diskriminering och kränkande behandling på Barn- och utbildningsnämnden. Årligen görs en aggregerad uppföljning av huvudman, både av enheternas Planer mot diskriminering och kränkande behandling, samt läsårets Draftit-sammanställning.

Om ett barn/elev känner sig kränkt av någon vuxen ska detta tas på extra stort allvar då barnet kan anses stå i beroendeställning till den vuxne. Barnet eller dennes vårdnadshavare ska omedelbart kontakta/berätta för personal eller rektor.

UPPTÄCKA, ANMÄLA, UTREDA OCH DOKUMENTERA:

Enligt skollag 6 kap. 10§ är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Enl. 2 kap. 7§ diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig blivit utsatt för kränkande eller diskriminerande behandling, skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna.

UPPTÄCKA OCH ANMÄLA:

Alla som arbetar i förskolan är skyldig att alltid ingripa direkt i konflikter mellan barn där tilltal, kroppsspråk och handgripligheter kan uppfattas som trakasserier/kränkningar.

Alla som arbetar i förskolan är skyldig att anmäla till huvudman så fort ett barn visar eller säger att det känner sig kränkt. Kränkingsanmälan görs alltid när ett barn gjort illa ett annat barn.

Alla som arbetar i förskolan är skyldig att anmäla om ett barn blir kränkt av någon av förskolans medarbetare. Först till den medarbetare som utfört kränkningen till ansvarig chef.

Vårdnadshavare kontaktar förskolan om barnet berättar om trakasserier eller mobbing.

UTREDA OCH DOKUMENTERA:

Den pedagog som uppmärksammat händelsen pratar med alla inblandade. Beroende på situation sker detta enskilt eller i grupp. Viktigt att alla får berätta sin version och blir lyssnade på.

Vårdnadshavarna informeras om det som hänt.

Det inträffade ska dokumenteras.

Övriga i arbetslaget informeras muntligt eller via dokumentationen.

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖREGÅENDE ÅRS PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING:

Målen var:

- På vår förskola ska både barn och vuxna kunna känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt.

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖREGÅENDE ÅRS KARTLÄGGNINGAR OCH SAMMANSTÄLLNINGAR:

Planen mot diskriminering och kränkande behandling har hängt i alla hallar så att vårdnadshavarna haft möjlighet att läsa dem. Däremot är det knappt någon som kommenterat eller frågat efter den.

Upprepade byten av pedagoger och lokaler för barnen under dagen leder till ökad stress och otrygghet för våra barn. Början av dagen är särskilt viktig för barnens trygghet och vi upplever att barnen påverkas och blir oroliga när de måste byta avd. eller att det kommer en ny pedagog in. En lugn start-och avslut på dagen främjar tryggheten för alla barn på förskolan. Dock tvingas pedagogerna slå ihop avdelningar för att täcka barnens vistelsetider.

Vi har sett att det oftast är när barnen leker som det händer att ett barn blir utsatt av ett annat barn. Vi har också noterat att när vi delar in barnen i mindre grupper så är det lättare att se och höra vad som händer mellan barnen och vi hinner förekomma kränkningar. Det är viktigt för barnens trygghet, samspel och utveckling att vi är närvarande i deras lek. Dock kan vi tyvärr inte dela upp barnen i mindre grupper i den utsträckning som vi vill då vi pedagoger inte räcker till.

Vi pedagoger tar alltid tag i och reder ut händelser direkt när de uppmärksammas. Vi har ett ständigt pågående värdegrundsarbete på förskolan. Vi är närvarande pedagoger som engagerar oss för att förebygga samt lösa barnens konflikter och funderingar.

Förskolans pedagoger har kontinuerliga samtal med vårdnadshavare i samband med hämtning och lämning där dialog förs om barnets trivsel och mående. Pedagogerna lyfter både positiva och negativa händelser i mötet med vårdnadshavarna för att skapa balans.

Vi är uppmärksamma på hela förskolans gård och är med barnen där dom vistas. Då det även förekommer kränkningar ute så ser vi pedagoger till att vi är utplacerade på olika ställen på gården i förebyggande syfte.

FRÄMJANDE INSATSER:

Grön:

- Vi bemöter alla barn med respekt och empati, vi är närvarande pedagoger som är goda förebilder för barnen.
- Barnen tränar på att vänta på sin tur och lyssna på varandra, på så sätt lär sig barnen att respektera varandras värderingar och åsikter.
- Vi använder oss av stopphanden för att det är ett lätt verktyg som alla barn och pedagoger kan använda snabbt och effektivt.
- Vi jobbar med tecken för känslor för att de barn som inte kan sätta ord på sina känslor kan visa vad dem känner med hjälp av tecken. Vi använder oss av litteratur och Bolibompadrakens känslor via projektorn på väggen.
- Vi läser böcker för barnen som handlar om att "Säga stopp" och "Säga nej" och för diskussioner tillsammans med barnen om litteraturen och de värdegrundsfrågor som litteraturen handlar om.
- Vi delar in barnen i mindre grupper under dagen för att ge barnen större inflytande i verksamheten och för att skapa trygghet samt mer lugn och ro för barnen.
- Vi bekräftar barnens känslor och sätter inte dessa i relation till ålder eller kön, vi är noggranna med att visa barnen att deras åsikt/tankar är av värde.

Röd:

- Vi arbetar efter en dagsstruktur där våra återkommande rutinsituationer skapar trygghet hos barnen.
- Vi gör medvetna val vid gruppindelning av barnen för att ge alla barn större inflytande i sin vardag, samt för att skapa lugn och trygghet.
- Vi pratar om vikten av att lyssna när någon säger stopp och nej. Vi tränar på att visa nej med handen.
- Vi bekräftar barnens känslor och sätter inte dessa i relation till ålder eller kön. Varje barn har olika behov/vilja till kroppskontakt. Genom att skapa relationer till barnet och lyssna på dess signaler, lär vi känna varje individs kroppsliga gränser.
- Vi bemöter barnen med respekt, empati och tillit. Vi försöker vara närvarande pedagoger i alla situationer.
- Vi är närvarande pedagoger i leken för att agera som förebilder och driva leken framåt.
- Vi arbetar med värdegrundsfrågor genom litteratur.
- Vi använder oss av värdegrundsmaterialet "kompisböckerna - Kanin och Igelkott". Vi läser böckerna och arbetar i lekgrupper utifrån varje boks tema.

Blå:

- Vi arbetar utifrån en strukturerad och planerad verksamhet med dagliga rutiner för att skapa trygga förutsättningar för våra barn.
- Vi tränar barnen att sätta upp stopphanden när de vill tydliggöra sitt NEJ i konflikter eller tillsammans med kamrater i det sociala samspelet.
- Vi är närvarande pedagoger i leken för att agera förebilder och driva leken framåt.
- Vi för dagligen etiska och vardagliga samtal vid samlingar och måltider.

- Vi arbetar med värdegrundsfrågor genom litteratur och samtal.
- Vi ska ha gemensamma aktiviteter tillsammans med 5 åringarna på gul, så att dom ska bli sammansvetsade innan skolstart ht26.

Gul:

- Vi bemöter barnen med respekt och ge alla barn likvärdiga möjligheter.
- Vi läser och diskuterar utifrån "Tio små kompisböcker" som handlar om känslor och samarbete.
- Vi delar in barnen i grupper för att ge alla barn större inflytande i sin vardag och för att skapa trygghet.
- Vi tränar på att vänta på sin tur, lyssna på varandra och att använda "stopphanden".
- Vi är närvarande i alla situationer och hjälper barnen att utveckla leken, lösa konflikter och kompromissa samt vara öppna för deras egna lösningar.
- Vi ska ha gemensamma aktiviteter tillsammans med 5 åringarna på blå, så att dom ska bli sammansvetsade innan skolstart ht26.
- Vi arbetar värdegrundsfrågor genom litteratur och samtal.
-

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER:

Vi är närvarande pedagoger som engagerar oss för att förebygga samt lösa barnens konflikter och funderingar.

Förskolans pedagoger har kontinuerliga samtal med vårdnadshavare i samband med hämtning och lämning där dialog förs om barnets trivsel och mående. Pedagogerna lyfter både positiva och negativa händelser i mötet med vårdnadshavarna för att skapa balans.

Pedagoger ska vara extra uppmärksamma på lekytor där kränkningar kan ske – undanskymda platser, inomhus och utomhus.

Alla förrådsdörrar och dörren till lekstugan hålls öppna, detsamma gäller inomhus. Inget barn ska bli instängt eller ur syn- och hörhåll för vuxna.

Vi ordinarie pedagoger ser till att skapa relationer till alla barn på Djurmo förskola - som ett led i arbetet med målet *trygga barn* i samband med lämning, hämtning samt sammanslagning.

PRIORITERADE MÅL DETTA LÄSÅR:

På vår förskola ska både barn och vuxna kunna känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt.	Genom att alla pedagoger följer och genomför de förebyggande och främjande arbetsinsatser som de tagit fram. Vi har gemensamma rutiner för lämning, hämtning och sammanslagning.	Förskollärarna och övrig personal i förskolan.	250930	260929
---	---	--	--------	--------

TILL DIG SOM VÅRDNADSHAVARE:

Om du misstänker att ditt barn eller något annat barn utsätts för diskriminering eller kränkande behandling ska du i första hand vända dig till någon i personalen. Det kan vara svårt att ta till sig att ens egna barn kränker andra barn men även i detta fall är det viktigt att prata med personalen. Alla måste ta ett gemensamt ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.

TILL DIG SOM BARN/ELEV:

En kränkning är när du blivit så illa behandlad att du känner dig ledsen, sårad eller mindre värd. En kränkande handling är en handling som du inte har bett om ska ske, det kan till exempel vara att någon slår dig, säger något elakt till dig, fryser ut dig, inte låter dig vara med eller är elak mot dig över nätet. Om du känner dig kränkt, ledsen eller sårad eller ser någon annan som är utsatt, berätta så snart som möjligt för en vuxen på skolan eller hemma.

BARN/ELEVER OCH VÅRDNADSHAVARES DELAKTIGHET:

Barnens delaktighet:

- Samtal och diskussioner i samlingar utifrån barnens ålder och mognadsnivå.
- Diskuterar och reflekterar kring situationer som uppstår i vardagen.

Vårdnadshavares delaktighet:

- Information till vårdnadshavarna var de kan hitta planen, både digitalt och i pappersform.
- Information på Vklass där vi uppmanar vårdnadshavarna att läsa och tycka till om planen som kommer att finnas på Gagnefs hemsida under Djurmo förskola, samt ett läsexemplar i hallen på varje avdelning.
- Pedagogerna är lyhörda för vårdnadshavarnas frågor och tankar kring deras barn i vardagssituationer på förskolan.

BEGREPP:

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Till exempel om en elev får sämre betyg och det har samband med hans etniska tillhörighet.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering är när det finns en regel som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempelvis är om alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de barn som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en verksamhet inte genomför skäligen åtgärder för att en person med funktionsnedsättning ska kunna ta del av verksamheten. Ett exempel på bristande tillgänglighet kan vara att en elev med dyslexi inte får stöd i undervisningen.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Exempel på trakasserier kan vara en lärare som hånar en elev för att han bär kippa.

Sexuella trakasserier

Med sexuella trakasserier menas ett beteende av sexuell natur som är oönskat av den som blir utsatt för det. Det kan till exempel vara att en lärare är sexuellt närgången mot en elev.

Instruktioner att diskriminera

Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Kränkande behandling

I 1 kap. skollagen och i läroplanerna används begreppet kränkande behandling brett och omfattar då alla typer av kränkningar inklusive diskriminering enligt diskrimineringslagen och även diskriminering med koppling till andra omständigheter som gäller den enskilde som person. I 1 kap.2 § Regeringsformen står att "Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person". I 6 kap. skollagen avgränsas kränkande behandling till att avse ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen. I den här texten används begreppet "kränkningar" för att beskriva alla typer av kränkningar som avses i 1 kap. skollagen, alltså omfattande även alla former av och grunder för diskriminering. När begreppet "kränkande behandling" används här menar vi kränkningar såsom begreppet används i 6 kap. skollagen.³

DISKRIMINERINGSGRUNDERNA:

Kön

att någon är kvinna eller man. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön. Lag (2014:958).

Könsöverskridande identitet eller uttryck

att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

Etnisk tillhörighet

nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande

Funktionsnedsättning

varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Sexuell läggning:

homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Ålder

uppnådd levnadslängd.

Källa för diskrimineringsgrunderna: ⁴

³ Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda - Hur skolan kan arbeta mot trakasserier och kränkningar. Skolverket, Stockholm 2019

⁴ [Diskrimineringsombudsmannen | DO](#) 2023-06-27